

»Ein ræðuligur sorg-arleikur«

Eugene V. Risher, sum í 18 mánaðir hefur verið UPI-stjóri í Vietnam, hefur aftaná heimkomuna til USA, gjørt upp stöðuna í Vietnamstríðnum hetta tíðarskeiðið. Hann sigur, at amerikumenntitið og einki hava avrikað í Vietnam, hvorki hernaðarlíga ella politiskt.

UPI-stjórin: Vaksandi kríggsmøði og vaksandi harmur móti amerikumonnum

Tað eru veruliga litil og eingi tekin um, at amerikumenntitið er komnir málinum nærri síðan desember 1966: at skipa eina suðurvietnamesiska stjórn, sum kann berjast við mótstöðuna og ganga trongdum fólksins á mót.

— Eg kenni meg samfordan um, aftaná 18 mánaðir í Vietnam, at

alt saman er ein stórir sorgar-leikur, sigur Risher. Kríggsmøðin millum manna tekur til, og fólk líkennast meir og meir við amerikumenntitið.

USA hefur nú 530.000 hermenn í Suðurvietnam, sum svarar til, at hvør 9. maður í landinum er ein amerikanari í krígg. Og hóast

hetta eru Vietcong-menninir sterkari enn á nokrum sinni áður.

Hóast töluni hjá teimum sameindu vísa, at Vietcong og Norðurvietnam hava stórri og stórri missir, so er tað kortini ein veruleiki, at teir ráða yvir einum nógv stórri landaoki enn bara fyri nokrum fátum mánaðum síðan.

Mótstöðumenninir hjá teimum sameindu berjast stóðugt við betri og betri vápnun, við stórri hermannatali og við tí úrsliti, at tað verða dripnir tvífalt so nógvir amerikumenntitið í dag enn fyri einum ári síðan.

Hesir veruleikar vildu ikki havt so stóran týdning, um onkur politisk framstig vóru hend, sigur Risher, tí tað er á hesum grundarlagi, kríggj verður vunnið ella tapt.

Men á politiska økinum eru vónbrotni stórst hjá USA.

Nguyen van Thieu, forseti, sum verður stuðlaður av amerikanskum peningi, hefur enn ikki evna at skapa politiskt vald, ið nærhendis kann kappast við vietnamesisku frælsisrørsluna.

Tað finnst eingin persónur, sum er so nógv avhildin og væl umtóktur í Suðurvietnam sum norðurvietnamesiski forsetin Ho Chi Minh!

Ein frágreiðing

Vit undirritaðu limir í ráfiskanevndini fingið boð um at koma til fundar í Havn miðvikuvöldið 31. juli. Vit høvdu ikki frammanundan fingið boð um, at nýggjur formaður var settur.

Tá vit komu á fundin fingið vit at vita, at sorinskrivarin hevði sett Jákup Haraldsen, apotekara, til formann. Vit sögdu beinan vegin, at vit hava sitið í nevndini við hesum formanni fyrr, men at hann ongatið hevur útvegað okkum tað tilfar, sum skal til fyri at seta ein avreiðingarpis, og at vit ikki høvdu nakað álít á manninum í hesum starvi, og ikki meintu at vit kundu góðtaka hann sum formann nú aftur. Og vit bóðu um at fáa hetta fært í gerðabókina.

Jákup Haraldsen noktaði okkum at fáa tað fært í gerðabókina. Tað meintu vit ikki, at hann hevði rætt til. Og vit tóku ta stöðu, at fingið vit hetta ikki fært í bókina, so fóru vit av fundi. Hann helt fast við sítt, og vit fóru so av fundinum.

Áðrenn vit fóru, segði hann at settu teir sjálvir nýggjar prisir, uttan okkum. Og at teir ætlaðu at taka nýggjan fund kvöldið eftir, hóskvöld.

Hósdagin skrivaðu vit eitt bræv til landsstýrið, og eitt til sorinskrivarin.

Brevið til landsstýrið ljóðaði soleiðis:

Vit undirritaðu limir í ráfiskanevndini vórðu boðaði til fundar í gjárkvöldið. Vit høvdu eingi boð fingið, tá vit komu á fundin, at sorinskrivarin hevði sett nýggjan formann.

Nú fingið vit at vita, at Jákup Haraldsen var settur til formann. Sum kunnugt hevur Jákup Haraldsen verið formaður í nevndini. Men eftir okkara tykki hevur hann ongatið útvegað okkum tað tilfar um prisviðurskifti og marknaðarviðurskifti, sum neyðugt er, um vit skulu finna fram til ein rættan avreiðingarpis.

Vit sögdu tí á fundinum, at vit kundu ikki ganga undir hetta formannsvalið, tí vit hava eingi álít á Jákupi Haraldsen til hetta starvið. Og hetta bóðu vit um at fáa fært til gerðabókina. Jákup Haraldsen noktaði okkum at fáa hetta fært í bókina. Eftir okkara tykki hevði hann ikki rætt at nokta okkum tað. Síðan segði hann, at so settu teir pris einsamallir. Og harvið fóru vit av fundinum.

Okkara stóða er nú tann, at

nevndin biður sorinskrivarin velja annan formann, sum báðir partar kunnu góðtaka. Og at nevndin, tá slíkur maður er settur, fer undir at gera eina reglugerð sambært § 1, 4. stk. í lógin frá 9. mei 1968.

Brævið til sorinskrivarin ljóðaði soleiðis:

Tá vit undirritaðu limir í ráfiskanevndini komu á fundin gjárkvöldið, fingið vit har at vita, at sorinskrivarin hevur sett Jákup Haraldsen til nevndarformann. Frammanundan hevði nevndin verið samd um 3 ymiskar menn at velja til formann, men eingin av teimum tók við valinum.

Sum kunnugt hevur Jákup Haraldsen fyrr verið formaður í nevndini. Men eftir okkara tykki hevur hann ongatið útvegað nevndini tað tilfar um prisir og marknaðarviðurskifti, sum hann hevur skyldu til, og sum er neyðugt til at kunna vera forur fyri at finna fram til ein rættan avreiðingarpis.

Vit kunnu tí ikki hava álít á Jákupi Haraldsen til hetta starvið. Tað sögdu vit á fundinum í gjárkvöldið, og bóðu um at fáa tað fært í gerðabókina. Men tað noktaði hann okkum. Vit halda ikki, at hann hevði rætt til at nokta okkum tað. Síðan segði hann, at so settu hinir 3 limir ið nevndini pris einsamallir, og harvið fóru vit av fundi.

Vit fara nú at biðja sorinskrivarin royna at finna ein annan mann, sum allir 4 nevndarlimirir kunnu góðtaka.

Vit hava skrivað landsstýrinum bræv um hetta. Og okkara vón er, at tað skal eydnast at finna rættan mann.

Síðan hava vit frætt, at hinir nevndarlimirir hava sett nýggjar avreiðingarpis, sum teir flestu eru farnir munandi niður.

Vit meina at hesir prisir eru ikki lógliga settir, og at teir ikki kunnu lysast sum galdandi prisir.

Tann lógin, sum lögtingið samtykti fyri ráfiskanevndina 9. mei í ár, sigur, at nevndin skal gera reglur fyri starv nevndarinnar. Vit meina at tað má vera gjørligt at seta ein formann, sum hinir 4 nevndarlimirir semjast um, og at nevndin so fer í holt við at gera nevndu reglur fyri nevndararbeiðið, áðrenn annað verður gjørt.

Frits Olsen Dánial Jac. Jensen

Segði hann tað veruliga?

Tilboð Sovjets til Amerika um at viðgera málið um anti-rakettrinar, sum kom at verða grundarlagið fyri einum breiðari sovjetiskum avdubbingargruppskoti, komu fleiri minuttir ov seint út til heim, sigur tíðindamaður »Times« í Moskva

Hann skrivar: nýggi sovjetisk politikurin varð bert nevndur í einum petti av tí 90 minuttu longu røðuni, Gromyko, uttanríkisráðharri, helt í Ovastu sovjetinni.

Tað var ikki so mikið sum ein einasti av teimum 6000 tinglimunum og gestunum, sum vistu tekningin til nakra undran, tá Gromyko í

land, sum óliga er komið undir vald og herseting amara landa, verður sagt í eini frágreiðing frá sponsku stjórnini.

einum setningi nevndi hesi stórtíðindi.

Í fleiri minuttir aftaná røðuna stóðu útlendskir tíðindamenn og tosaðu um, um hann veruliga hevði sagt hetta.

Endaliga fann ein av tíðindamonnum setingin aftur á bandupptakara sínum. Hesin eini setingurin kann fara við sær, at hvørt av stórveldunum verður at spara 375 milliardir krónur við at lata vera við at far undir anti-rakettdubbingina.

GIBRALTAR:

Aldri aftur til Spaniu

Bretland hevur lovað fólkinum í Gibraltar, at tað aldri verður latið einari aðrari tjóð, uttan at tað sjálvst frælst og demokratiskt ynskir tað.

Við fólkaatkvøðu hevur fólkið í Gibraltar nærast einmælt givið til kennar, at tað framvegis vil hoyra undir Bretland.

Samsundis hevur Gibraltar fingið heimastýri og verður nærri bundið at Bretlandi. Orðið »koloniar« er soleiðis strokið í passinum.

Spania, ið krevur at fáa Gibraltar, hevur sent Bretlandi stranga ávaring um fylgjurnar, um nýggja stýrisskipanin verður sett í verk.

Spaniolar siga, at stýrisskipanin broytir stöðu hjálansins og færir hetta við sær, at Bretland missir rættin til Gibraltar, sum bretar fingið sambært hin fleiri 100 ára gamla Utrecht-sáttmálan.

— Verður stýrisskipanin sett í gildi, verður Gibraltar spansk